

System Ochrony Zrzeszenia BPS

Bank Spółdzielczy w Pszczynie
43-200 Pszczyna Rynek 6

ROK ZAŁOŻENIA 1907

www.bspszczyzna.pl e-mail: bspszczyzna@bspszczyzna.pl tel. 32 210 36 39, 32 210 35 91

Ujawnienie informacji

Banku Spółdzielczego w Pszczynie

o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka, wymogów kapitałowych oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom według stanu na dzień 31-12-2023r.

Bank Spółdzielczy w Pszczynie

KRS 0000113869 Sąd Rejonowy w Katowicach – Wydział VIII Gospodarczy
NIP 638-000-51-12 REGON 000496780

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	4
3. INFORMACJE UJAWNIANE NA TEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW ZGODNIE Z ART. 447 ROZPORZĄDZENIA PEiR (UE) 2019/876 ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE (UE) 575/2013	5
4. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA, W TYM SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM I SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	7
5. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA PŁYNNOŚCI (Rekomendacja P)	26
6. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA OPERACYJNEGO (Rekomendacja M)	34
7. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z	36
8. OPIS POLITYKI WYNAGRODZEŃ	38
9. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z PRAWA BANKOWEGO (art. 111a ust. 1)	42
10. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PSZCZYNIE	45

1. WSTĘP

Niniejsze ujawnienie stanowi realizację Polityki informacyjnej Banku wprowadzonej uchwałą Zarządu Banku nr 11/IV/2024 z dnia 24 kwietnia 2024r. oraz Rady Nadzorczej nr 19/2024 z dnia 06 maja 2024r.

Informacje dotyczące Banku Spółdzielczego w Pszczynie zostały przygotowane zgodnie z:

1. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/876 z dnia 20 maja 2019r. zmieniające rozporządzenie (UE) 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorców zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) 648/2012;
2. Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013;
3. Ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997r. z późn. zm. w zakresie spełnienia wymogów art. 111 i 111a,
4. Wytycznymi Europejskiego Banku Centralnego (EBC);
5. Rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego odnoszących się do zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

Zakres niniejszej informacji uwzględnia fakt, że Bank Spółdzielczy w Pszczynie na mocy uchwały 178/2021 z dnia 14 maja 2021r. Komisji Nadzoru Finansowego został uznany za „małą i niezłożoną instytucję”, a dodatkowo jest „instytucją nienotowaną” w myśl Rozporządzenia CRR.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2023r. Termin ogłaszania ujawnianych informacji pokrywa się z terminem zatwierdzenia przez Zebranie Przedstawicieli sprawozdania finansowego Banku za rok obrotowy od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. Sprawozdanie Banku Spółdzielczego w Pszczynie zostało zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 17 czerwca 2024r.

Bank w ramach niniejszej Informacji nie odstąpił od ujawnienia jakichkolwiek informacji, które uznałby za nieistotne, zastrzeżone lub poufne.

Niniejsza informacja dostępna jest:

- w formie papierowej w sekretariacie Centrali Banku w Pszczynie ul. Rynek 6,
- w formie elektronicznej – na stronie internetowej Banku <http://www.bspszczyna.pl>.

2. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

Bank Spółdzielczy w Pszczynie

ul. Rynek 6

43-200 Pszczyna

KRS: 0000113869

NIP: 638-000-51-12

REGON: 000496780

Nr kodu bankowego: 84480004

Kod LEI: 259400I4Q9BDRPG82J27

Siedziba Banku znajduje się w Pszczynie. Bank nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Bank Spółdzielczy jest bankiem utworzonym na czas nieokreślony w formie banku spółdzielczego, którego działalność reguluje:

1. Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997r. z późniejszymi zmianami,
2. Ustawa Prawo spółdzielcze z dnia 16 września 1982r. z późniejszymi zmianami,
3. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających z późniejszymi zmianami,
4. Statut Banku Spółdzielczego w Pszczynie.

Organami Banku są:

1. Zebranie Przedstawicieli,
2. Rada Nadzorcza Banku,
3. Zarząd Banku,
4. Zebranie Grup Członkowskich.

Członkami Banku są osoby fizyczne, rolnicy, przedsiębiorcy indywidualni, spółdzielnie i spółki. Liczba udziałowców na dzień 31 grudnia 2023 wynosiła 260. Wysokość 1 udziału wynosi 150,00zł.

Na datę 31 grudnia 2023r. Bank prowadził działalność operacyjną w ramach komórek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

Miejscowość	Adres	Rodzaj placówki / usługi
Pszczyna	ul. Rynek 6	CENTRALA, recykler bankowy
	ul. Dobrawy 4	Punkt Kasowy, recykler bankowy,
	ul. Szymanowskiego 23	recykler bankowy
Kobiór	ul. Kobiórska 5	Punkt Kasowy, recykler bankowy
Goczałkowice Zdrój	ul. Szkolna 13	Punkt Kasowy, recykler bankowy
Czarków	ul. Doświadczalna 1	recykler bankowy
Łąka	ul. Fitelberga 6	bankomat

Bank Spółdzielczy w Pszczynie nie należy do banków istotnych systemowo, stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Wszelkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku.

Bank Spółdzielczy w Pszczynie od dnia 19 czerwca 2018r. jest członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SOZ BPS), który stanowi Instytucjonalny System Ochrony w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Celem systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika. System ten decyzją z dnia 22 grudnia 2015r. został uznany przez Komisję Nadzoru Finansowego. Organem Zarządzającym systemem jest Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SSOZ).

Obsługę informatyczną systemu operacyjnego Banku zapewnia Firma SOFTNET Sp. z o.o. Systemy Bankowe z siedzibą w Krakowie.

3. INFORMACJE UJAWNIANE NA TEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW ZGODNIE Z ART. 447 ROZPORZĄDZENIA PEiR (UE) 2019/876 ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE (UE) 575/2013

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia PEiR (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019r. (...) Bank jako mała i niezłożona, nienotowana instytucja w rozumieniu art. 433b ust. 2 ujawnia raz w roku najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447, w tym:

- 1) strukturę funduszy własnych i wymogów w zakresie funduszy własnych, obliczonych zgodnie z art. 92;
- 2) łączną kwotę ekspozycji na ryzyko, obliczoną zgodnie z art. 92 ust.3;
- 3) w stosownych przypadkach – kwotę i strukturę dodatkowych funduszy własnych;
- 4) wymóg połączonego bufora;
- 5) wskaźnik dźwigni finansowej oraz miarę ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni;
- 6) wskaźnik pokrycia wpływów netto wraz z głównymi elementami;
- 7) wskaźnik stabilnego finansowania wraz z głównymi elementami.

Tabela EU KM1 – najważniejsze wskaźniki

		a	b	c	d	e
		31.12.2023 r.	T-1	T-2	T-3	T-4
Dostępne fundusze własne (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	29 035	23 286	23 064	25 817	
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	29 035	23 286	23 064	25 817	
3	Łączny kapitał (tys. zł)	29 035	23 286	23 064	25 817	
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem						
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	153 630	151 385	158 831	152 753	
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	18,9000	15,3800	14,5200	16,9000	
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	18,9000	15,3800	14,5200	16,9000	

Informacje ujawniane BS w Pszczynie wg stanu na dzień 31-12-2023r.

7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	18,9000	15,3800	14,5200	16,9000	
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-	-	-	
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,0000	8,0000	8,0000	
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000	2,5000	2,5000	
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-	-	-	
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-	-	-	
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-	-	-	
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000	2,5000	2,5000	2,5000	
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	10,5000	10,5000	10,5000	
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	10,9000	7,3800	6,5200	8,9000	
Wskaźnik dźwigni						
13	Miara ekspozycji całkowitej	405 723	346 564	377 503	410 227	
14	Wskaźnik dźwigni (%)	7,1600	6,7200	6,1100	6,2934	
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-	-	-	
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000	3,0000	3,0000	
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-	-	-	
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000	3,0000	3,0000	
Wskaźnik pokrycia wpływów netto						

15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	180 427	149 892	149 672	109 258	
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	65 408	63 565	61 957	47 479	
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	6 620	5 086	3 132	3 173	
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	58 789	58 479	58 825	44 307	
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	306,9087	256,3162	254,4380	246,5947	
Wskaźnik stabilnego finansowania netto						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	363 467	325 750	317 466	0	
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	175 384	180 589	185 332	0	
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	207,2400	180,3800	171,3000	0,0000	

4. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA, W TYM SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM I SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku funkcjonuje system zarządzania stanowiący zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. System zarządzania obejmuje procedury anonimowego zgłaszania wskazanemu członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach – Radzie Nadzorczej, naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. Zarządzanie ryzykiem, kontrola wewnętrzna oraz szacowanie kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego w Banku realizowane są na podstawie pisemnych strategii, planów, procedur i analiz.

Organami zarządzającymi Bankiem są Zarząd i Rada Nadzorcza. W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono trzy piony:

- 1) Pion zarządzania Bankiem – nadzorowany przez Prezesa Zarządu,
- 2) Pion handlowy – nadzorowany przez Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych,
- 3) Pion finansowy – nadzorowany przez Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo-księgowych.

Powołanym w Banku Komitetem wspomagającym zarządzanie ryzykiem jest Komitet Kredytowy.

W Banku działają komórki organizacyjne odpowiedzialne za pomiar, analizę i raportowanie ryzyka, w szczególności ryzyka kredytowego, operacyjnego, braku zgodności oraz pozostałych ryzyk.

Z uwagi na przynależność Banku do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, audyt systemu zarządzania ryzykiem w Banku pełni komórka audytu tego Systemu.

SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKAMI

Podejmowanie ryzyka obliguje Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwaniu form zabezpieczenia się przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Poprzez opracowanie, wdrożenie i systematyczne udoskonalanie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem,

Bank dąży do utrzymania racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej, generującej co do zasady podwyższone ryzyko i kontrolowaniem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem występującym w działalności Banku realizowane jest w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem. Jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

- 1) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyrażanego poprzez wykonanie przyjętego apetytu na ryzyko na bezpiecznym poziomie,
- 2) odpowiedniej rentowności prowadzonej działalności biznesowej.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest dokonywane w ramach ciągłego procesu oceny adekwatności podejmowanych działań. Proces ten dotyczy identyfikacji, pomiaru, oceny, monitorowania, raportowania i kontroli ryzyka, opracowany w formie pisemnej, zatwierdzony przez organy zarządzające Banku.

Proces **zarządzania ryzykiem**, polegający na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji, zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających, obejmuje następujące działania:

1. **identyfikacja ryzyka** - polega na rozpoznaniu i określeniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń wynikających z bieżącej i planowanej działalności Banku oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku;
2. **miar ryzyka** - definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności i dostępności danych oraz dokonanie kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar;
3. **ocena i szacowanie ryzyka** – polega w określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem;
4. **monitorowanie ryzyka** – polega na stałym nadzorze poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka, badaniu odchyleń realizacji od prognoz lub złożonych punktów odniesienia (limity, plany, pomiary z poprzednich okresów) – monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego ryzyka oraz jego zmienności;
5. **raportowanie ryzyka** – polega na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i propozycjach działań;
6. **stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko** – zidentyfikowany, zmierzony / oszacowany poziom ryzyka – polega na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych określeniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

Istotne w zarządzaniu ryzykiem jest zapewnienie zdolności dostosowania działalności Banku do zmieniających się warunków wewnętrznych i otoczenia zewnętrznego. Zarządzanie

ryzykiem realizowane jest na podstawie zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku i wprowadzonych przez Zarząd Banku:

1. Strategii rozwoju Banku Spółdzielczego w Pszczynie,
2. Strategii zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Pszczynie,
3. Strategii bezpieczeństwa informatycznego Banku Spółdzielczego w Pszczynie,
4. Polityk dotyczących zarządzania poszczególnymi ryzykami,
5. Planu finansowego, z uwzględnieniem spełnienia zewnętrznych wymogów regulacyjnych dotyczących ostrożnego zarządzania ryzykiem.

Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru lub szacowania, kontroli ryzyka, monitorowania i raportowania o ryzyku związanym z jego działalnością, dostosowane do wielkości i profilu ryzyka. Częstotliwość pomiaru lub szacowania ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz profilu i rodzajów ryzyka w działalności Banku. Stosowane przez Bank metody pomiaru uwzględniają aktualnie prowadzoną i planowaną działalność Banku.

W celu przeprowadzania procesów wymienionych powyżej realizowane są zadania związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składają się:

1. procedury opisujące zasady zarządzania ryzykiem;
2. identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
3. system limitów ograniczających ryzyko;
4. system informacji zarządczej;
5. odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Wszystkie ryzyka uznane za istotne posiadają pisemne procedury wewnętrzne, zgodne z obowiązującymi przepisami, tj. Rozporządzeniem CRR wraz z Rozporządzeniami Wykonawczymi UE, Ustawą Prawo bankowe, Uchwałami i Rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego oraz z uwzględnieniem wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych lub częściej, gdy zajdzie taka potrzeba pod względem dostosowania ich do: aktualnych przepisów prawa, zmian skali działalności Banku, zmian organizacyjnych, zaleceń wydanych przez audyt wewnętrzny i zewnętrzny, w wyniku przeprowadzonych kontroli. Wnioski z przeglądu procedur wraz z propozycjami zmian, bądź uaktualnieniem zapisów mają formę pisemną i przekazywane są do akceptacji Zarządowi Banku.

Nadzór nad ryzykami istotnymi sprawuje **Prezes Zarządu Banku**.

Obowiązujący system zarządzania ryzykiem zapewnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka oraz jego kontroli. Rozdzielenie to zostało określone w wewnętrznych przepisach Banku regulujących strukturę organizacyjną Banku oraz zakres działania poszczególnych jednostek / komórek organizacyjnych Banku.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany na trzech, wzajemnie niezależnych poziomach zarządzania ryzykiem:

- 1) zarządzanie ryzykiem na **pierwszym poziomie** – stanowi zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) zarządzanie ryzykiem na **drugim poziomie** – stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w pkt. 1, a także działalność Stanowiska ds. zgodności;
- 3) zarządzanie ryzykiem na **trzecim poziomie** – stanowi działalność audytu wewnętrznego. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SOZ) i mechanizmy kontrolne oraz niezależne monitorowanie ich przestrzegania na trzecim poziomie sprawuje SSOZ. Audyt wewnętrzny SSOZ podlega organizacyjnie Prezesowi Zarządu SSOZ i funkcjonalnie Radzie Nadzorczej SSOZ.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku zgodnie z zakresem obowiązków i odpowiedzialności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą:

Rada Nadzorcza Banku w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzonym systemem zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności, systemem kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego i utrzymania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny Banku, polityką wynagrodzeń oraz procedurą anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. Rada Nadzorcza ocenia adekwatność i skuteczność w/w systemów, w tym również sprawuje nadzór nad adekwatnością i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji.

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza zatwierdza w Strategii rozwoju Banku ogólny poziom (profil) ryzyka Banku oraz apetyt na ryzyko określony w poszczególnych politykach.

W ramach Rady Nadzorczej wyodrębniono Komitet Audytu, który wspiera działania Rady w zakresie sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu

zarządzania ryzykiem. Komitet Audytu w 2023 roku odbył osiem posiedzeń. W ramach Rady Nadzorczej Banku nie został utworzony odrębny komitet ds. ryzyka.

W ramach Rady Nadzorczej działa również Komisja Rewizyjna, do zadań której należy sprawowanie funkcji kontrolnej. W 2023 roku Komisja Rewizyjna odbyła jedno posiedzenie.

Zarząd Banku w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie spójnego ze strategią systemu zarządzania ryzykiem. Zadania te realizowane są poprzez:

- 1) określenie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka (apetytu na ryzyko), który następnie zatwierdza Rada Nadzorcza,
- 2) opracowanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem,
- 3) wprowadzenie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem,
- 4) nadzorowanie zarządzania ryzykiem,
- 5) przyjmowanie polityk oraz zapewnienie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem,
- 6) nadzorowanie poziomu i profilu ryzyka Banku w oparciu o otrzymywane analizy i raporty,
- 7) ustanawianie zasad raportowania przez komórki i stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku.

Zarząd Banku zapewnia, że system zarządzania ryzykiem jest adekwatny i skuteczny, tzn. system ten dostarcza zamierzonych efektów oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiedni do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych zmian i udoskonalień tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu. Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej informację na temat profilu ryzyka, w tym struktury i wielkości ryzyka, na jakie narażony jest Bank.

Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych.

Członkowie Zarządu są wyłącznymi osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w imieniu Banku.

Prezes Zarządu:

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym Prezes Zarządu odpowiada za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej, dostarczającego Zarządowi i Radzie Nadzorczej kompleksowych informacji na temat ryzyka.

Koordynator ds. ryzyk:

Odpowiada za opracowanie procedur wewnętrznych dotyczących ryzyk bankowych oraz weryfikację wszystkich analiz poszczególnych ryzyk bankowych, a także bieżący nadzór nad funkcjonowaniem Zespołu Ryzyka Bankowego i Operacyjnego.

Zespół Ryzyka Bankowego i Operacyjnego:

Monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Zespół Analiz Kredytowych:

Do zadań Zespołu należy badanie, analiza i ocena ryzyka kredytowego w zakresie pojedynczej transakcji na etapie wniosku oraz raportowanie wszelkich zagrożeń w tym zakresie.

Zespół Monitoringu i Klasyfikacji Należności:

Odpowiada za analizę i ocenę ryzyka pojedynczej transakcji w ramach monitoringu, propozycję klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz opracowanie i bieżące aktualizowanie wewnętrznej bazy nieruchomości.

Stanowisko ds. zgodności:

Zadaniem Stanowiska jest zapewnienie przestrzegania polityki zgodności w Banku. Stanowisko jest odpowiedzialne za identyfikowanie, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Stanowisko ds. zgodności raportuje Zarządowi i Radzie Nadzorczej na temat poziomu ryzyka braku zgodności identyfikowanego w działalności Banku.

Audyt wewnętrzny realizowany przez SSOZ:

Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania ryzykami – stanowi trzeci poziom zarządzania.

Komitet Kredytowy:

Uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych, których wartość określa odrębnie przyjęty Regulamin działania Komitetu Kredytowego.

Pozostali pracownicy Banku:

Mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń. Kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych mają obowiązek testowania, w ramach swoich kompetencji i zgodnie z matrycą funkcji kontroli, oraz raportowania wyników kontrolnych poszczególnych obszarów.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też komórkami organizacyjnymi Banku, które biorą

udział w tym procesie poprzez realizację celów zawartych w strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Na datę sporządzenia niniejszej Informacji:

- Rada Nadzorcza Banku liczyła dziewięciu członków, spośród których większość pełni swoją kadencję więcej niż bieżącą kadencję,
- Zarząd Banku składał się z trzech członków. W roku 2023 skład Zarządu nie uległ zmianie.

Celem ograniczania poziomu ryzyka, Bank wprowadził odpowiednią do skali i złożoności działalności siatkę limitów ostrożnościowych, ograniczających poziom ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Banku. Przyjęte limity pozwalają skutecznie dywersyfikować ryzyko oraz wdrożyć w odpowiednim momencie mechanizmy zapobiegające powstaniu nadmiernego ryzyka. Procedury Banku dotyczące zarządzania ryzykiem nie dopuszczają sytuacji przekroczenia przyjętych limitów, które mają charakter bezwzględny.

Wysokość limitów wewnętrznych ustalana jest na podstawie analiz sporządzonych w formie pisemnej z uwzględnieniem założeń testów warunków skrajnych. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą Banku ogólnego poziomu ryzyka Banku – apetytu na ryzyko. Zasady ustalania i aktualizacji wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania określają wewnętrzne procedury Banku.

W ramach procesu zarządzania ryzykami i jego pomiaru, Bank przeprowadza testy warunków skrajnych oraz testy odwrotne dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane jako istotne.

Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w w/w testach są zawarte w obowiązujących procedurach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Ich przegląd i aktualizacja są dokonywane wraz z przeglądem regulacji. Analizy sporządzane są w formie pisemnej, a wyniki prezentowane organom zarządczym Banku. Rezultaty testów warunków skrajnych Bank wykorzystuje w procesie zarządzania ryzykiem m.in. poprzez:

1. weryfikację polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
2. ocenę adekwatności przyjętych w Banku limitów,
3. ocenę skuteczności określonych w Banku planów awaryjnych.

RYZYKO KREDYTOWE:

Ryzyko kredytowe to ryzyko straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta. W celu zapewnienia odpowiedniej efektywności zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku wdrożono procesy analizy, identyfikacji, limitowania, pomiaru, raportowania i kontroli tego ryzyka. Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności poprzez zapewnienie właściwej oceny ryzyka kredytowego, efektywności decyzyjnej, skutecznego procesu monitorowania poziomu koncentracji kredytowej wobec pojedynczego klienta, podmiotów powiązanych, portfeli kredytowych, aktualizacji procedur kredytowych w zakresie wynikającym z przepisów prawa lub w celu ograniczania ryzyka kredytowego.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz zasadami obowiązującymi w SOZ BPS, w tym dotyczącymi:

- klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych,
- zarządzania ryzykiem koncentracji kredytowej,
- zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi),
- zarządzania ryzykiem kredytowym,
- inwestowania środków pieniężnych w instrumenty rynku pieniężnego i kapitałowego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zapewnienie stabilnej i rentownej działalności Banku. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości aktywów kredytowych Bank podejmuje działania obejmujące m.in.:

- zarządzanie ryzykiem poszczególnych ekspozycji kredytowych, w tym ocenę zdolności kredytowej, okresowe przeglądy kredytów, ustanowionych zabezpieczeń i monitorowanie ich wartości,
- monitorowanie jakości kredytowej w ujęciu portfelowym oraz produktowym,
- zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- zarządzanie ryzykiem portfela dłużnych instrumentów finansowych,
- zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań,
- zarządzanie ryzykiem rezydualnym.

Dla zrealizowania celów strategicznych podejmuje się w Banku działania:

- określenie zadań i wyznaczenie komórek organizacyjnych w strukturze Banku, odpowiedzialnych za realizację zadań w zakresie ryzyka kredytowego w ramach systemu zarządzania ryzykiem w Banku,
- gromadzenie informacji dotyczących ryzyka kredytowego zarówno w obszarze portfela, jak i pojedynczej ekspozycji,
- doskonalenie i aktualizacja regulacji i metodyk dotyczących zarządzania i monitorowania ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji zaangażowań,
- identyfikowanie i monitorowanie zagrożeń z tytułu ryzyka kredytowego podejmowanego przez Bank,
- wdrażanie procedur i narzędzi do oceny wiarygodności kredytowej klientów Banku,
- limitowanie wielkości zaangażowań, wskaźników ostrzegawczych oraz ich cykliczne monitorowanie,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- raportowanie organom zarządczym Banku na temat poziomu i czynników ryzyka kredytowego z określoną częstotliwością,
- kalkulacja i wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- okresowa weryfikacja zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko rezydualne:

Ryzyko rezydualne – jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania. W Banku ryzyko rezydualne stanowi element ryzyka kredytowego. Polityka w zakresie zabezpieczeń wiarygodności Banku jest elementem Polityki

kredytowej Banku. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

W celu zmniejszenia ekspozycji na ryzyko kredytowe przy ustanawianiu zabezpieczenia Bank stosuje zasadę dywersyfikacji zarówno zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych. W trakcie procesu i okresu kredytowania zabezpieczenia podlegają przeglądowi, a ich wartość jest cyklicznie monitorowana.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową Bank tworzy rezerwy celowe i odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi, które tworzone są w ścisłej korelacji z rozpoznanym ryzykiem. Wysokość tworzonych rezerw i odpisów aktualizujących związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Pomniejszeń można dokonać, jeżeli na dzień przeglądu klasyfikacji, spełnione są łącznie następujące warunki:

1. wartość zabezpieczenia jest możliwa do uzyskania, w wysokości uwzględnianej do pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw, podczas ewentualnego postępowania egzekucyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne i faktyczne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się banku z przedmiotu zabezpieczenia;
2. zabezpieczenie to nie jest lub nie było wykorzystane do zamiany oceny sytuacji kredytobiorcy oceną sytuacji poręczyciela w trybie przewidzianym w ust. 2 załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra i Finansów w sprawie klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka kredytowego Bank może stosować następujące techniki jego redukcji:

- pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw (...). Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z „Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Pszczynie”,
- redukcja wymogu na ryzyko kredytowe - pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE z dnia 26 czerwca 2013r.

Za monitorowanie poszczególnych ekspozycji kredytowych i ich cykliczną ocenę oraz dokonywanie przeglądów zabezpieczeń, o które pomniejszono podstawę tworzenia rezerw celowych odpowiedzialny jest Zespół Monitoringu i Klasyfikacji Należności, przy czym wyniki klasyfikacji przekazywane są do akceptacji Zarządu Banku.

Ryzyko koncentracji zaangażowań:

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i na poziomie całego portfela aktywów. Bezwzględnie przestrzegane są limity zaangażowań określone w art. 395 CRR (duże zaangażowanie). Bank nie przekracza również progu określonego w art. 89 CRR (pakiety akcji poza sektorem finansowym) oraz w art. 43 CRR (znaczną inwestycją w podmiot sektora finansowego). Na datę ujawnień Bank nie przekraczał

również progu określonego w art. 46 CRR (inwestycje w podmiotach sektora finansowego). W związku z powyższym Bank nie pomniejszał funduszy własnych z tego tytułu. Koncentrację zaangażowania w sektorze finansowym ustala się z uwzględnieniem decyzji KNF w sprawie nieodliczania udziałów kapitałowych w BPS S.A. do celów obliczania funduszy własnych.

W celu wyeliminowania ryzyka przekroczenia wartości ustalonych w regulacjach nadzorczych zostały przyjęte niższe limity wewnętrzne, których wykorzystanie może odpowiednio wcześniej sygnalizować ryzyko.

W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania w szczególności do produktów, branż, regionów geograficznych, ustanowionych zabezpieczeń. System limitów obejmuje również koncentrację zaangażowań z tytułu ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ekspozycji detalicznych.

Instrumenty dłużne:

Odrębną część zarządzania ryzykiem kredytowym stanowi zarządzanie obszarem inwestycji w dłużne instrumenty finansowe. Procedury w tym obszarze dotyczą:

- procesu podejmowania decyzji o zakupie / sprzedaży instrumentu dłużnego,
- monitorowania sytuacji ekonomicznej – finansowej emitenta instrumentu,
- limitowania koncentracji zaangażowań,
- limitowanie strat z tytułu wyceny (limit rocznej straty).

Instrumenty finansowe znajdujące się w bilansie Banku są sklasyfikowane do portfela dostępnego do sprzedaży oraz portfela utrzymywanego do terminu zapadalności. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Bank dokonuje cyklicznej wyceny portfela dostępnego do sprzedaży, a wynik wyceny odnoszony jest na kapitał Banku.

RYZIKO OPERACYJNE:

Ryzyko operacyjne polega na możliwości wystąpienia straty wynikającej z zawodności procesów wewnętrznych, ludzi, systemów, zdarzeń zewnętrznych obejmujące również ryzyko prawne rozumiane jako ryzyko wiążące się z możliwością poniesienia strat w następstwie prowadzenia przez Bank działalności wykraczającej poza ramy odpowiednich przepisów prawnych. Ryzyko operacyjne jest związane z możliwością utraty reputacji na skutek wystąpienia zdarzeń ryzyka operacyjnego. Ryzyko to występuje w ścisłym związku z ryzykiem braku zgodności. Celem strategicznym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczanie ryzyka wystąpienia strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar i ocenę, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Ocenę ryzyka prowadzi się z uwzględnieniem zagrożeń odnoszących się do poszczególnych kategorii i rodzajów zagrożeń, spodziewanego prawdopodobieństwa ich wystąpienia i wpływu na działalność Banku. Monitorowanie ryzyka operacyjnego w Banku dokonuje się poprzez analizę:

1. zdarzeń generujących ryzyko operacyjne,
2. kształtowania się wskaźników KRI,
3. wykorzystania limitów strat,
4. wyników samooceny ryzyka.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informacje kwartalne i informację roczną przedkładane organom zarządczym Banku, które zawierają m.in.:

1. analizę zrealizowanych i szacowanych strat poniesionych przez Bank z tytułu zaistniałych zdarzeń wraz z analizą przyczyn ich powstania,
2. proponowane działania zabezpieczające i redukujące poziom ryzyka,
3. analizę wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI),
4. informacje na temat przeprowadzonych testów warunków skrajnych,
5. informacje na temat bezpieczeństwa usług obszaru środowiska teleinformatycznego.

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego, w tym również łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka Bank podejmuje działania zabezpieczające w postaci:

1. działań prewencyjnych, związanych z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawania zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów,
2. stosowanie zabezpieczeń fizycznych,
3. stosowanie zabezpieczeń finansowych (ubezpieczenia),
4. zapobieganie powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku,
5. stosowanie transferu ryzyka – przenoszenie odpowiedzialności poprzez zlecenie pewnych czynności wyspecjalizowanym podmiotom zewnętrznym (outsourcing).

RYZIKO PŁYNNOSCI:

Ryzyko płynności definiowane jest przez Bank jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. Adekwatny poziom płynności, uwzględniający specyfikę prowadzonej działalności oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do środków finansowych, zapewniających pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na środki zarówno ze strony deponentów, jak i kredytobiorców.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem płynności w Banku jest zapewnienie zdolności do regulowania zobowiązań bieżących i przyszłych oraz do zaspokojenia potencjalnych potrzeb, jakie mogą pojawić się w wyniku zmian otoczenia rynkowego lub w wyniku zmian zachowań klientów.

Cele zarządzania ryzykiem płynności zdefiniowano jako:

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów,
2. podejmowanie działań w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
3. utrzymanie wskaźników płynnościowych (LCR, NSFR) na poziomie bezpiecznym w kontekście wymaganych przez regulacje nadzorcze oraz określonych w Systemie Ochrony Zrzeszenia,
4. minimalizowanie kosztu płynności,
5. utrzymanie alokacji kapitału na ryzyko płynności na poziomie przyjętym w Polityce kapitałowej Banku.

Wszystkie komórki organizacyjne Banku odpowiadają za ryzyko w zakresie wynikającym z ich zadań i kompetencji oraz wykonują kontrole funkcjonalne zgodnie z wewnętrznymi regulacjami w tym zakresie. W związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony Zrzeszenia, Bank podlega również kontroli prowadzonej przez Spółdzielnię, za pośrednictwem komórki audytu wewnętrznego Systemu Ochrony.

Ekspozycja na ryzyko płynności jest ograniczana przez system limitów wewnętrznych i zewnętrznych, uwzględniających całościowe narażenie Banku na ryzyko.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. poprzez:

- codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w Banku Zrzeszającym, w celu efektywnego wykorzystania dostępnych środków,
- zarządzanie środkami na rachunku rezerwy obowiązkowej i utrzymywanie rezerwy na wymaganym poziomie,
- przestrzeganie limitów pogotowia kasowego,
- wyliczanie nadzorczych norm płynności (LCR, NSFR),
- analizę urealnionej luki płynności finansowej,
- monitorowanie wykonania i poziomu wykorzystania limitów płynności,
- monitorowanie wskaźników zrywalności i odnawialności depozytów terminowych,
- analiza stabilności bazy depozytowej,
- limitowanie i monitorowanie koncentracji bazy depozytowej,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych w obszarze ryzyka płynności,
- analizę płynności długoterminowej,
- kalkulację kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka płynności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania płynnością zapewnia codzienny monitoring ekspozycji na ryzyko płynności. Sporządzane z odpowiednią częstotliwością raporty przekazywane organom zarządczym Banku są przedmiotem obrad na poziomie Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ W KSIEDZE BANKOWEJ:

Ryzyko stopy procentowej to obecne lub przyszłe ryzyko spadku wartości dochodów, jak i wartości ekonomicznej, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, w związku z:

1. ryzykiem niedopasowania terminów przeszacowania – wynikającym ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na stopę procentową
2. ryzykiem bazowym – wynikającym ze zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem instrumentów wrażliwych na stopy procentowe, które mają podobne okresy przeszacowania, ale są wyceniane przy użyciu różnych indeksów stóp procentowych.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku jest ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wyniki finansowe i kapitał ekonomiczny Banku.

Pomiar ryzyka stopy procentowej odbywa się zgodnie z wytycznymi EBA w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz zasadami zarządzania tym ryzykiem wydanymi przez Spółdzielnię Systemu Ochrony BPS.

Pomiar ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej odbywa się metodą luki w oparciu o zestawienie oprocentowanych pozycji bilansowych według terminów ich przeszacowania oraz w podziale na poszczególne stawki bazowe.

Pomiar ryzyka obejmuje symulacje wpływu zmian poziomu stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku, w tym testy warunków skrajnych oraz wyliczenie wpływu zmian stopy procentowej na wartość ekonomiczną kapitału – zgodnie ze scenariuszami zdefiniowanymi w Wytycznych EBA.

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej jest ograniczana przez system limitów, których wykonanie podlega miesięcznemu badaniu przez komórkę monitorującą ryzyko.

RYZIKO WALUTOWE:

Ryzyko walutowe to ryzyko pogorszenia się sytuacji finansowej Banku wskutek niekorzystnej zmiany kursów walutowych. Ryzyko to wynika z utrzymywania przez Bank otwartych pozycji w walutach obcych, kupna i sprzedaży walut na potrzeby domykania pozycji walutowej. Podejmowane przez Bank ryzyko walutowe związane jest z dążeniem do zwiększenia atrakcyjności oferty produktowej i osiągania przychodów z pozycji wymiany, przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko walutowe na poziomie zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą.

Ekspozycja Banku na ryzyko walutowe jest ograniczana limitami, w tym limity indywidualne dla poszczególnych walut i limit całkowitej pozycji walutowej. Monitoring pozycji walutowej jest wykonywany z częstotliwością dzienną.

RYZIKO KAPITAŁOWE:

Ryzyko kapitałowe to ryzyko związane z niedostosowaniem wielkości posiadanego kapitału do skali i złożoności działalności prowadzonej przez Bank oraz ewentualnej trudności Banku w pozyskaniu dodatkowego kapitału, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz ograniczonymi możliwościami pozyskania dodatkowego kapitału w krótkim czasie. Ryzyko to może wynikać z:

- niewystarczającej wielkości funduszy,
- niewystarczających zysków,
- nadmiernego ryzyka prowadzonej działalności.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

W celu ograniczania ryzyka kapitałowego Bank:

- opracowuje strategię kształtowania się funduszy własnych,
- określa preferowaną strukturę kapitału,
- ustala politykę dywidendową,
- określa długoterminowe cele kapitałowe,
- określa limity alokacji kapitału na poszczególne ryzyka bankowe,
- przyjmuje limity kapitałowe, w tym minimalny poziom współczynników kapitałowych,
- przeprowadza kapitałowe testy warunków skrajnych,
- opracowuje kapitałowy plan awaryjny,
- monitoruje i raportuje na temat poziomu ryzyka kapitałowego.

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia MFFiPR z dnia 27 lipca 2021r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w Banku corocznie dokonywany jest odpowiedni przegląd, który obejmuje co najmniej:

1. procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka w działalności Banku,
2. kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne,
3. ustalanie kapitału wewnętrznego w zależności poziomu ryzyka w Banku,
4. ustalanie celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej,
5. system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Celem przeprowadzania w/w przeglądu jest weryfikacja stosowanych w Banku metod oceny adekwatności kapitału wewnętrznego dla zapewnienia utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Wyniki dokonanego przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego są prezentowane Radzie Nadzorczej.

RYZIKO BIZNESOWE:

Ryzyko biznesowe to ryzyko wpływu zmian warunków makroekonomicznych na poziom pozostałych ryzyk oraz adekwatność kapitałową. Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk i adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Najistotniejszym dla Banku elementem ryzyka biznesowego jest ryzyko wyniku finansowego.

Strategiczne zarządzanie ryzykiem biznesowym odbywa się poprzez:

- 1) opracowanie wieloletniej Strategii Banku oraz jej cykliczną weryfikację,
- 2) sporządzanie planów działania i monitorowanie ich realizacji,
- 3) opracowanie polityk w kluczowych obszarach działania Banku.

Bieżące zarządzanie ryzykiem biznesowym odbywa się poprzez:

- 1) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
- 2) wprowadzanie i modyfikację produktów oferowanych klientom,
- 3) kształtowanie wysokości prowizji i opłat bankowych,
- 4) politykę lokacyjną i inwestycyjną,
- 5) kształtowanie poziomu kosztów.

RYZIKO BRAKU ZGODNOŚCI:

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako skutek nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest w szczególności:

- 1) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
- 2) wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania komórek odpowiedzialnych za tworzenie regulacji wewnętrznych o planowanych zmianach przepisów wewnętrznych,
- 3) zapewnienie wewnętrznej spójności regulacji obowiązujących w Banku,
- 4) minimalizowanie negatywnych skutków nieprzestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania,
- 5) dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów,
- 6) wprowadzenie sprawnego przepływu informacji i raportowania wewnętrznego,

- 7) tworzenie kultury organizacyjnej zorientowanej na właściwe postępowanie z ryzykiem braku zgodności,
- 8) wprowadzenie zasad zarządzania ładem korporacyjnym w oparciu o regulacje i Rekomendacje KNF oraz wytyczne EUNB.

W Banku zapewnienie zgodności rozumiane jest jako dbałość Zarządu i Rady Nadzorczej oraz pracowników o zachowanie standardów etycznych, rynkowych, przestrzeganie przepisów prawa, rekomendacji oraz przepisów wewnętrznych Banku.

W celu minimalizowania ryzyka braku zgodności w Banku podejmowane są działania o charakterze:

- 1) organizacyjnym
  - wdrożenie zasad pomiaru oraz monitorowania ryzyka braku zgodności,
  - zapewnienie odpowiedniej struktury organizacyjnej, zapewniającej unikanie konfliktu interesów,
  - przypisanie kluczowych mechanizmów kontrolnych procesom istotnym oraz dokonywanie monitorowania ich przestrzegania,
  - monitorowanie udostępnionego anonimowego kanału służącego do zgłaszania przypadków naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych,
  - zapewnienie niezależności funkcjonowania komórki ds. zgodności,
- 2) proceduralnym
  - opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, okresowa ich weryfikacja, szkolenia pracowników oraz wprowadzanie mechanizmów kontrolnych,
  - prowadzenie postępowań wyjaśniających,
  - stosowanie okresowej weryfikacji procedur i testów zgodności,
- 3) kontrolnym
  - ujęcie w procedurach funkcji kontroli zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności,
  - wdrożenie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
  - ujęcie zasad testowania stosowania mechanizmów kontroli wewnętrznej w macierzy funkcji kontroli.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności obejmuje identyfikację potencjalnych zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych incydentów, podejmowanie działań wspierających oraz naprawczych, zapobiegających narażeniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych negatywnych skutków finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów organów nadzorczych, rekomendacji i standardów rynkowych.

RYZYKO ESG:

Ryzyko ESG to ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników związanych z

ochroną środowiska, polityką społeczną lub ładem korporacyjnym (czynników ESG) na kontrahentów Banku lub aktywa, w które Bank inwestuje.

Celem zarządzania ryzykiem ESG jest wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz budowa długookresowej wartości Banku poprzez sformalizowane i zintegrowane zarządzanie wpływem czynników ESG:

- na działalność, wynik finansowy i rozwój Banku,
- w zakresie oddziaływania Banku na społeczeństwo i środowisko.

Ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej lub ładu korporacyjnego nie są traktowane jako odrębne komponenty ryzyka bankowego, lecz wpływają na różne rodzaje ryzyka finansowego, operacyjnego oraz strategicznego i biznesowego, w szczególności na ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności, operacyjne i reputacji.

Bank uwzględnia ryzyko ESG na etapie procedowania nowych transakcji kredytowych oraz w procesie monitorowania tych transakcji. Ocena poziomu ryzyka przeprowadzana jest w oparciu o informacje pozyskane od klienta, każdemu czynnikowi przypisana jest odpowiednia waga istotności, natomiast łączna ocena ryzyka wynikającego z czynników ESG generuje niskie, średnie lub wysokie ryzyko. Bank w ramach zarządzania ryzykiem ustalił odpowiednie limity ograniczające poziom ryzyka.

SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust.1 ustawy – Prawo bankowe, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej oparty jest o rozwiązania wynikające z :

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe,
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 3) rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
- 4) Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
- 5) Rekomendacji Z KNF dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach,
- 6) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Rola organów zarządzających i nadzorujących System Kontroli Wewnętrznej

1. Rada Nadzorcza:

- 1) nadzoruje wprowadzenie i zapewnienie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej;

- 2) monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od stanowiska ds. zgodności, komórki audytu wewnętrznego, Zarządu oraz Komitetu Audytu;
- 3) w ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza:
  - a) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz systemem kontroli wewnętrznej,
  - b) zatwierdza regulacje dotyczące systemu kontroli wewnętrznej,
  - c) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności,
  - d) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej ustanowione przez Zarząd;
- 4) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, uwzględniając następujące kryteria:
  - a) opinia Komitetu Audytu,
  - b) informacja Zarządu Banku o sposobie wypełniania zadań,
  - c) okresowe raporty stanowiska ds. zgodności,
  - d) wyniki przeprowadzonych audytów wewnętrznych,
  - e) ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta,
  - f) ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKIK),
  - g) istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane,
  - h) realizacja celów strategicznych,
  - i) realizacja Planu finansowego,
  - j) raportów z przeprowadzenia niezależnego monitorowania i testowania w ramach funkcji kontroli,
  - k) materializacja ryzyka reputacji.

2. Komitet Audytu:

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu powołany przez Radę Nadzorczą Banku, do zadań którego w zakresie systemu kontroli wewnętrznej należy m.in.:

- 1) bieżące monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej na zlecenie Rady Nadzorczej,
- 2) opiniowanie systemu kontroli wewnętrznej na potrzeby dokonywania przez Radę Nadzorczą corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na podstawie:
  - a) informacji na temat nieprawidłowości krytycznych i znaczących zidentyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania oraz informacji na temat statusu realizacji środków naprawczych i dyscyplinujących w tym zakresie,
  - b) kwartalnych raportów dotyczących wyników identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności oraz działalności stanowiska ds. zgodności.

3. Zarząd Banku:

Do obowiązków Zarządu należy:

- 1) zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich komórkach organizacyjnych i stanowiskach Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w ramach dwóch poziomów zarządzania, a także współpracę z trzecim poziomem zarządzania realizowanym na mocy Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z niezależnym Pionem Audytu;
- 2) ustanowienie zasad projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku w tym określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektów mechanizmów kontrolnych, ich zatwierdzenie i wdrożenie oraz za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku;
- 3) zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku;
- 4) ustanowienie zasad niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie,
- 5) zapewnienie funkcjonowania w Banku matrycy funkcji kontroli;
- 6) ustanowienie zasad raportowania co najmniej o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach testowania pionowego;
- 7) ustanawia kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 8) w przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące;
- 9) określa zasady okresowego raportowania o nieprawidłowościach wykrytych przez system kontroli wewnętrznej oraz statusie podjętych działań naprawczych;
- 10) w ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych:
  - a) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
  - b) odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności;
  - c) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące;
- 11) zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze stanowiskiem ds. zgodności, audytem wewnętrznym, a także dostępu pracownikom tych komórek organizacyjnych do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,

- 12) zapewnienie niezależności stanowisku ds. zgodności oraz zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika na tym stanowisku,
- 13) Zarząd Banku nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia powyższych zadań ze szczególnym uwzględnieniem:
  - a) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej,
  - b) skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym podjętych środków naprawczych i dyscyplinujących
  - c) zapewniania niezależności komórce do spraw zgodności,
  - d) zapewniania odpowiednich zasobów kadrowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań
- 14) Zarząd Banku informuje Zarząd Spółdzielni o rozpoznaniu istotnych okoliczności, które mogą wpłynąć na adekwatność lub skuteczność systemu kontroli wewnętrznej Banku.

Funkcja kontroli

1. Na system kontroli w Banku składa się:
  - 1) funkcja kontroli
    - a) mechanizmy kontrolne,
    - b) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
    - c) raportowanie w ramach funkcji kontroli,
  - 2) stanowisko ds. zgodności
  - 3) audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
2. Bank dokonuje powiązania procesów uznanych za istotne z celami i przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne tym procesom.
3. Bank zapewnia dokumentację systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności poprzez:
  - a) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi, systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
  - b) opis w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów z procesami istotnymi oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Schemat organizacji systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach:

1. **Działanie I poziomu** w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku na podstawie m.in. ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnego poziomu.

2. **Działanie II poziomu** w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje zarządzanie ryzykiem realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska/ komórki organizacyjne, które są niezależne od czynności realizowanych na poziomie I poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnego poziomu oraz w stosunku do I poziomu zarządzania w ramach monitorowania pionowego. Drugi poziom zarządzania stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiego poziomu zarządzania, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniego poziomu.
3. Na **III poziom** składa się działalność audytu wewnętrznego, mająca za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Departament Audytu Banków Spółdzielczych SSOZ BPS oraz Zespół Monitorowania Zaleceń i Wsparcia SSOZ BPS ma zapewniony dostęp do specjalistycznych pomieszczeń, dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione – w zakresie realizowanych czynności.

5. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA PŁYNNOŚCI (Rekomendacja P)

Ryzyko płynności definiowane jest jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnej straty.

Adekwatny poziom płynności, uwzględniający specyfikę prowadzonej działalności oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do środków finansowych, zapewniających pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów Banku, zarówno deponentów, jak i kredytobiorców.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Zarządzanie płynnością ma na celu dostosowanie utrzymywanego poziomu aktywów płynnych do rodzaju i rozmiarów prowadzonej działalności oraz zapewnienie posiadania dostępu do środków finansowych w wysokości zapewniającej pokrycie aktualnego i potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów. Realizacja tego celu wymaga utrzymania stabilności źródeł finansowania oraz utrzymywanie bezpiecznego poziomu wszystkich nadzorczych i wewnętrznych wskaźników płynnościowych.

Istotnym elementem zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań - planów awaryjnych. Bank realizuje ten cel poprzez dążenie do utrzymania wysokiej stabilności źródeł finansowania oraz zapewnienie możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości.

Syntetycznym wyrazem realizacji przyjętych celów w obszarze zarządzania ryzykiem płynności jest utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko, określonym poprzez wskaźniki struktury i źródła finansowania.

Monitorowanie i pomiar płynności finansowej prowadzone są przez Bank zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami i specyfiką działalności. Monitoring płynności obejmuje m.in. czynności:

- 1) wyliczanie nadzorczych norm płynności, w tym wskaźnika pokrycia wpływów netto LCR, wskaźnika stabilnego finansowania NSFR,
- 2) codzienne badania wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w NBP, celem efektywnego wykorzystania i lokowania wolnych środków,
- 3) systematyczna analiza luki płynności uwzględniająca wskaźniki płynności w wybranych przedziałach czasowych, wskaźniki zrywalności / odnawialności depozytów oraz spłat kredytów przed / po terminie,
- 4) wyznaczanie i monitorowanie poziomu wykorzystania limitów koncentracji oraz ostrożnościowych,
- 5) badanie poziomu osadu na wkładach depozytowych oraz analiza wskaźników stabilności bazy depozytowej.

a) Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności:

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- Rada Nadzorcza - w ramach pełnego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zatwierdza cele strategiczne, ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania płynnością,
- Zarząd Banku - zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności, zatwierdza zasady zarządzania, limity ograniczające ryzyko, odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą,
- Prezes Zarządu – sprawuje nadzór nad realizacją procesu identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka w skali całego Banku,
- Członek Zarządu ds. finansowo – księgowych – w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem płynności,
- Zespół Ryzyka Bankowego i Operacyjnego (komórka monitorująca) wraz z Koordynatorem ds. ryzyk – w zakresie aktualizacji zasad zarządzania płynnością, pomiaru i oceny ryzyka, stabilnych źródeł finansowania, pomiaru wykonania limitów, analizy wpływu nowych produktów na ryzyko płynności,
- Dział finansowo – księgowy (komórka sterująca) – w zakresie identyfikacji ryzyka, w tym rozpoznania zapotrzebowania Banku na środki płynne, pomiaru i wyznaczania nadzorczych norm płynności, w tym wskaźnika pokrycia wpływów netto LCR, wskaźnika stabilnego finansowania NSFR, a także dokonywania czynności związanych z zarządzaniem płynnością,
- Główny Księgowy – w zakresie zarządzania bieżącą płynnością finansową, w tym

zarządzaniem rachunkiem podstawowym Banku, likwidowanie przejściowych niedoborów pieniężnych, lokowanie nadwyżek pieniężnych,

- Audyt IPS – w zakresie niezależnej oceny efektywności i skuteczności stosowanych rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem,
- Stanowisko ds. zgodności – w zakresie zapewnienia zgodności działania z regulacjami wewnętrznymi, przepisami prawa oraz przyjętymi standardami postępowania w obszarze ryzyka płynności.

b) Pozyskiwanie / dywersyfikacja źródeł finansowania:

Płynność finansowa Banku jest kształtowana głównie przez bazę depozytową oraz alokację nadwyżki finansowej po stronie aktywnej. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank dąży do dywersyfikacji swojej oferty z punktu widzenia terminów wymagalności depozytów, jak i charakteru depozytu. Do finansowania działalności kredytowej wykorzystywane są głównie fundusze własne, a także stabilna część bazy depozytowej. Bank nie korzysta ze środków Banku Zrzeszającego w celu finansowania swojej działalności.

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie podstawowym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych. Na datę 31.12.2023r. struktura bazy depozytowej kształtowała się:

Grupa podmiotowa	Udział procentowy
Depozyty osób fizycznych	55,56%
Depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych	44,44%
RAZEM	100,00%

Depozyty stabilne na dzień 31 grudnia 2023r. stanowiły 83,11% bazy depozytowej. W poszczególnych grupach podmiotowych udział ten kształtował się:

Grupa podmiotowa depozytów stabilnych	Udział w depozytach stabilnych
Depozyty a'vista osób fizycznych	38,89%
Depozyty terminowe osób fizycznych	26,95%
Depozyty a'vista pozostałych podm. niefinansowych	28,58%
Depozyty terminowe pozostałych podm. niefinansowych	5,57%
RAZEM	100,00%

c) Stopień scentralizowania procesu zarządzania ryzykiem płynności:

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjna Banku. W celu mitygacji tego ryzyka, Bank zarządza płynnością krótko-, średnio- oraz długoterminową.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według

następujących kryteriów:

1. płynności;
2. bezpieczeństwa;
3. rentowności.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka płynności Bank wprowadził siatkę limitów ostrożnościowych, pozwalającą na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Poziom wykonania oraz wykorzystania przyjętych limitów podlega systematycznemu monitorowaniu i raportowaniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

d) Zasady funkcjonowania i zabezpieczenia płynności w ramach zrzeczenia:

Istotnym elementem wpływającym na Politykę zarządzania ryzykiem płynności w Banku jest funkcjonowanie w strukturze zrzeczenia banków spółdzielczych oraz uczestnictwo w Systemie Ochrony Zrzeczenia, do którego Bank przystąpił w 2018 roku.

Polityka **Banku BPS S.A.** (Banku Zrzeszającego) w zakresie wspomaganie płynności zrzeczonych banków obejmuje:

1. utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za banki spółdzielcze,
2. finansowanie banków spółdzielczych w ciągu dnia operacyjnego poprzez debet w rachunku rozliczeniowym – zabezpieczanie płynności śróddziennej,
3. przyjmowanie depozytów od banków spółdzielczych na zasadach rynku międzybankowego,
4. sprzedaż bankom spółdzielczym bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym,
5. dokonywanie zasileń i odprowadzeń gotówki od banków spółdzielczych,
6. prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banku,
7. zabezpieczanie Banku przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
8. zarządzanie środkami zgromadzonymi na rachunkach depozytów obowiązkowych i na funduszu zabezpieczającym System Ochrony,
9. wyliczanie zagregowanego wskaźnika pokrycia płynności krótkoterminowej (LCR),
10. opracowywanie regulacji wzorcowych i narzędzi analitycznych na potrzeby zarządzania ryzykiem płynności.

System Ochrony Zrzeczenia BPS jest strukturą działającą w formie spółdzielni, której celem jest zapewnienie płynności i wypłacalności uczestników systemu. **System Ochrony** realizuje swoje zadania poprzez:

1. monitorowanie ryzyka uczestników systemu w zakresie ryzyka na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
2. ustalanie limitów ryzyka płynności,
3. koordynowanie działań uczestników systemu w zakresie ryzyka,
4. podejmowanie działań naprawczych w stosunku do uczestników systemu,
5. zarządzanie funduszami gwarantującymi płynność i wypłacalność systemu,

6. uruchamianie środków pomocowych w przypadku zagrożenia utraty płynności przez uczestników systemu,
7. wykonywanie audytu zarządzania ryzykiem płynności uczestników systemu.

e) Rozmiar i skład nadwyżki płynności:

Zarządzanie płynnością krótkoterminową opiera się na monitorowaniu i planowaniu krótkoterminowych wpływów i wypływów, zawieraniu krótkoterminowych operacji na rynku finansowym, w tym z Bankiem Zrzeszającym oraz budowaniu nadwyżki płynności. Utrzymywanie przez Bank nadwyżki nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych stanowi zabezpieczenie na wypadek potencjalnego zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności, w tym również ograniczenia dostępu do źródeł finansowania.

NADWYŻKA PŁYNNOŚCI - rozmiar na 31-12-2023r.		
Nadwyżka płynności:	231 350 646,25	
Aktywa netto	455 842 019,54	
Udział nadwyżki płynności w aktywach netto	50,75%	
NADWYŻKA PŁYNNOŚCI - skład na 31-12-2023r.		
Część podstawowa nadwyżki płynności:		
gotówka	3 684 590,51	1,59%
rezerwa obowiązkowa	11 301 687,12	4,89%
obligacje skarbowe / gwarantowane przez Skarb Państwa	121 439 825,76	52,49%
bony pieniężne	94 924 542,86	41,03%
Nadwyżka płynności razem	231 350 646,25	100,00%

f) Normy płynności:

Wskaźniki norm płynności wynikające z Rozporządzenia CRR na datę 31 grudnia 2023r wyniosły:

- wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR) – **363,31%** wobec limitu min. 100%;
- wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR) - **270,24%** wobec limitu min. 120%.

g) Urealniona luka płynności finansowej:

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, Bank w cyklach miesięcznych dokonuje analizy rozkładu ich zapadalności / wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. urealnionej luki płynności finansowej. Stosowane metody urealniania terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności pozycji aktywów i pasywów, mają na celu poprawne prognozowanie zachowania się struktury bilansu oraz wpływów i wypływów w czasie.

Podokres płynności	Urealniona luka płynności - stan na 31 grudnia 2023r.
Płynność bieżąca	
a'vista	0,71
1-7 dni	1,28
Płynność krótkoterminowa	
pow. 7 dni - 1 miesiąc	1,05
Płynność średnioterminowa	
1-3 miesiące	0,91
pow. 3-6 miesięcy	0,79
pow. 6-12 miesięcy	0,70
Płynność długoterminowa	
pow. 1-3 lat	0,75
pow. 3-5 lat	0,80
pow. 5-10 lat	1,00
pow. 10-20 lat	0,99
pow. 20 lat	0,95

h) Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia:

Bank może korzystać z pomocy finansowej Banku Zrzeszającego w postaci kredytu płynnościowego udzielanego na refinansowanie, uzupełnienie depozytu obowiązkowego, wypełnienie nadzorczych norm płynności.

i) Aspekty ryzyka płynności Banku:

Bank identyfikuje katalog przyczyn, które w przypadku ich zrealizowania się mogą wpłynąć w mniejszym lub większym stopniu na zmianę poziomu ryzyka płynności:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów oraz niekorzystna skumulowana luka płynności w poszczególnych przedziałach czasowych,
  - przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów,
  - nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
  - konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie, w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
  - ograniczenie możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
  - brak wypełnienia wewnętrznych limitów Systemu Ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa,
  - wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
  - wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej.
- Bank regularnie analizuje, identyfikuje i monitoruje wyżej wymienione pozycje, aby w porę zapobiegać pojawieniu się zwiększonego poziomu ryzyka płynności.

j) Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności:

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności Bank zalicza:

- stosowanie, monitorowanie i przestrzeganie limitów ograniczających ryzyko płynności,
- systematyczne przeprowadzanie testów warunków skrajnych pod kątem adekwatności posiadanych funduszy własnych na pokrycie nieoczekiwanych strat w sytuacjach szokowych,
- posiadanie systematycznie testowanego planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, w tym obligacje Skarbu Państwa oraz bony pieniężne NBP, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- utrzymywanie tzw. minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- nie inwestowanie nadwyżek w ryzykowne instrumenty pochodne.

k) Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności:

Głównymi pojęciami w tym procesie są:

płynność płatnicza - zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,

płynność śróddzienna – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu,

płynność bieżąca - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,

płynność krótkoterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,

płynność średnioterminowa - zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 miesiąca do 12 miesięcy,

płynność długoterminowa - monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,

Inne pojęcia zostały określone w procedurze wewnętrznej „Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pszczynie”.

l) Testy warunków skrajnych:

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w obszarze:

- wystąpienia sytuacji kryzysowej wewnątrz Banku; w systemie bankowym oraz kryzys stanowiący połączenie obu wariantów równocześnie,
- wpływu ryzyka koncentracji dużych ekspozycji kredytowych na płynność,
- wpływu spadku poziomu aktywów płynnych na wskaźnik LCR.

Ponad w/w z częstotliwością roczną przeprowadzane jest również testowanie planu awaryjnego płynności oraz test odwrócony płynności.

Wyniki wszystkich testów po zweryfikowaniu przedstawiane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku w ramach sporządzanych raportów z ryzyka płynności oraz pomiaru ryzyk bankowych.

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych:

- w procesie szacowania kapitału wewnętrznego - przeprowadzając ten proces badana jest adekwatność posiadanych funduszy własnych (uznanego kapitału) z punktu widzenia absorbowania nieoczekiwanych strat powstałych w wyniku realizacji szokowych scenariuszy płynnościowych,
- w planowaniu awaryjnym - Bank wykorzystuje scenariusze testów skrajnych w konstruowaniu i aktualizacji adekwatnych działań awaryjnych,
- w wyznaczaniu poziomu limitów,
- w bieżących działaniach podejmowanych przez Zarząd, w tym kształtowaniu polityki cenowej oferowanych produktów.

Plan awaryjny uwzględnia testy warunków skrajnych w szczególności poprzez wykorzystywanie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy w różnych interwałach czasowych (na przykład poprzez dostosowanie kolejności uruchamiania środków w planie awaryjnym do kolejności uruchamiania środków na pokrycie odpływu depozytów w testach warunków skrajnych).

m) Polityka Banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności:

Bank utrzymuje ryzyko płynności na bezpiecznym poziomie. Celem ograniczenia ryzyka płynności, wprowadzono szereg limitów pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Limity i ograniczenia wynikają z obowiązujących przepisów zewnętrznych, w tym:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r., w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014r., uzupełniające rozrządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogów pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych,
- Rekomendacja P Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wydania Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków.

Bank posiada odpowiednią wielkość aktywów płynnych, ma również możliwość uzyskania dodatkowych źródeł finansowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Przystąpienie do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS pozwala na zaliczenie do aktywów płynnych środków na rachunku minimum depozytowego oraz niewykorzystanej kwoty kredytu w rachunku bieżącym. Ponadto, w przypadku wystąpienia problemów płynnościowych, istnieje możliwość uzyskania pomocy finansowej w postaci kredytu płynnościowego.

n) Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w obrębie zrzeszenia:

Mechanizmy pomocowe utworzone w ramach Systemu Ochrony zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. W Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS składają się na nie

mechanizmy wsparcia płynności, oparte na Depozycie Obowiązkowym oraz mechanizmy wsparcia wypłacalności, oparte o fundusz pomocowy, który w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS został nazwany Funduszem Zabezpieczającym.

Pomoc zwrotna z Funduszu Zabezpieczającego może być udzielona w szczególności w formie:

1. pożyczki restrukturyzacyjnej lub płynnościowej;
2. gwarancji, poręczeń lub innych zabezpieczeń;
3. pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych;
4. objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku Spółdzielczego;
5. objęcia akcji w celu zwiększenia funduszy własnych Banku Zrzeszającego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomoc ze środków Funduszu Zabezpieczającego może być udzielona w następującej formie:

1. wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwy banku spółdzielczego;
2. wpłaty na kapitał zapasowy lub rezerwy banku zrzeszającego.

o) Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności:

Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności składają się:

- **tygodniowo** (Zarząd): informacja o głównych miarach płynności,
- **miesięcznie** (Zarząd): analiza urealnionej luki płynności finansowej (w tym wskaźniki zrywalności i odnawialności); analiza poziomu, struktury i koncentracji finansowania, poziomu depozytów stabilnych, miar płynności, wskaźnika LCR i nadwyżki płynności, wykonanie limitów ograniczających ryzyko płynności, poziom depozytów dużych, a w **ujęciu kwartalnym** dodatkowo: wyniki testów warunków skrajnych, analiza dźwigni finansowej i analiza ryzyka płynności na podstawie wybranych wskaźników ekonomicznych;
- **kwartalnie** (Rada Nadzorcza): raport obejmuje skrócony opis zagadnień wskazanych powyżej;
- **półrocznie** (Rada Nadzorcza): raport z realizacji założeń określonych w strategiach i politykach do poszczególnych ryzyk, w tym ryzyka płynności;
- **rocznie**: analiza płynności długoterminowej.

6. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT RYZYKA OPERACYJNEGO (Rekomendacja M)

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczanie ryzyka wystąpienia strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania. Podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym to:

1. opracowanie i wdrożenie procedur zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz bezpieczeństwem Banku, dostosowanych do przepisów zewnętrznych,
2. okresowa weryfikacja i aktualizacja przyjętych procedur wewnętrznych,
3. zapewnienie adekwatnych wskaźników KRI do obserwowanego profilu ryzyka operacyjnego,
4. zapewnienie adekwatnego poziomu zabezpieczania infrastruktury technologicznej oraz

- poprawne zarządzanie incydentami bezpieczeństwa,
5. zapewnienie adekwatnego poziomu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w Banku,
  6. identyfikacja i rejestracja zdarzeń ryzyka operacyjnego,
  7. wycena strat zdarzeń ryzyka operacyjnego,
  8. monitorowanie wykorzystania limitów tolerancji na ryzyko operacyjne,
  9. podejmowanie działań mających na celu ograniczanie i zapobieganie wystąpieniu zdarzeń w przyszłości poprzez wzmocnienie weryfikacji bieżącej i testowania, szkolenie pracowników, członków Zarządu i Rady Nadzorczej mające na celu zwiększenie świadomości dotyczącej obszaru ryzyka operacyjnego oraz postępowanie zgodnie z procedurami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
  10. zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku,
  11. analiza zagrożeń i propozycja działań w celu ograniczania ryzyka operacyjnego,
  12. przeprowadzanie testów warunków skrajnych oraz testów ciągłości działania,
  13. raportowanie wyników analiz i ocen Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej,
  14. kontrola wewnętrzna i audyt.

W Banku identyfikuje się procesy kluczowe i krytyczne, które wynikają z zadań przypisanych do poszczególnych komórek organizacyjnych i których przebieg wiąże się z realizacją celów Banku. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest realizowany w sposób ciągły.

Bank ocenia wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego poprzez określoną w Polityce kapitałowej i zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą alokację funduszy własnych na poszczególne ryzyka, w tym ryzyko operacyjne.

Suma strat z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w roku 2023 w podziale na rodzaje zdarzeń i kategorie zdarzeń w ramach rodzaju wyniosła:

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	kwota strat brutto	kwota odzysku
Oszustwa wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0,00	0,00
	Kradzież i oszustwo	0,00	0,00
	Razem	0,00	0,00
Oszustwa zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	21 378,00	0,00
	Bezpieczeństwo systemów	0,00	0,00
	Razem	21 378,00	0,00
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	9 970,17	0,00
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0,00	0,00
	Podziały i dyskryminacja	0,00	0,00
	Razem	9 970,17	0,00
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0,00	0,00
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,00	0,00
	Wady produktów	0,00	0,00
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0,00	0,00
	Usługi doradcze	0,00	0,00

	Razem	0,00	0,00
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	504,30	0,00
	Razem	504,30	0,00
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemów	Systemy	817,26	0,00
	Razem	817,26	0,00
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	24 971,92	476,00
	Monitorowanie i sprawozdawczość	0,00	0,00
	Napływ i dokumentacja klientów	0,00	0,00
	Zarządzanie rachunkami klientów	0,00	0,00
	Kontrahenci niebędący klientami Banku	0,00	0,00
	Sprzedawcy i dostawcy	0,00	0,00
	Razem	24 971,92	476,00
SUMA STRAT BRUTTO		57 641,65	476,00

W 2023 roku Bank nie zarejestrował żadnych istotnych zdarzeń. W ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank podejmował działania mitygujące celem zminimalizowania występowania takich samych lub podobnych zdarzeń w przyszłości. Wszystkie zdarzenia, jakie wystąpiły w 2023 roku zostały poddane wnikliwej analizie wraz z identyfikacją przyczyn ich wystąpienia.

W 2023 roku nie odnotowano spraw skierowanych przeciwko Bankowi na drogę postępowania sądowego.

W 2023 roku nie odnotowano informacji / zgłoszeń naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych, za pomocą udostępnionego pracownikom anonimowego kanału służącego do zgłaszania przypadków naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych, który to kanał umożliwia pracownikom zgłaszanie naruszeń z pominięciem drogi służbowej, a także z zachowaniem poufności i anonimowości tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia.

7. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z

Zasady zarządzania konfliktami interesów w Banku

Bank Spółdzielczy w Pszczynie prowadzi swoją działalność dążąc do unikania konfliktów interesów oraz podejmuje stosowne działania w celu identyfikacji i unikania konfliktu interesów, a w przypadku ich wystąpienia, zarządza nimi w celu uniknięcia ryzyka wystąpienia skutków finansowych oraz zagrożenia reputacji.

Pracownicy oraz członkowie organów Banku zobowiązani są do bezzwłocznego informowania o wystąpieniu zdarzeń lub okoliczności ich dotyczących, powodujących występowanie konfliktu interesów. W tym celu składane są odpowiednie oświadczenia.

Oryginały złożonych oświadczeń gromadzone są przez stanowisko ds. zgodności, niezależnie od dokonanego wpisu w Rejestrze, na podstawie przedstawionej informacji.

Każdy zgłoszony konflikt interesów jest odpowiednio analizowany i podejmowane są w razie konieczności odpowiednie do zaistniałej sytuacji środki zaradcze.

Mechanizmy kontrolne i działania w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów obejmują:

- 1) jednoznacznie określone kompetencje oraz schematy podległości służbowej w obszarze zarządzania na różnych szczeblach organizacyjnych poprzez wprowadzenie odpowiedniej struktury organizacyjnej, zapobiegające przyporządkowaniu zakresu odpowiedzialności mogącemu prowadzić do konfliktu interesów, w tym ukrywania szkód, błędów lub niewłaściwych działań,
- 2) system zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji w zakresie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów zapewniający możliwość reakcji kierownictwa Banku na zaistniałe zagrożenia,
- 3) aktualizację przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych w zakresie struktury organizacyjnej, podziału zadań, systemu decyzyjnego w celu zapewnienia identyfikacji i eliminacji potencjalnych konfliktów interesów,
- 4) zachowanie w poufności informacji, które pracownicy otrzymują od swoich klientów,
- 5) zapewnianie odpowiedzialności członków organów zarządzających,
- 6) wprowadzenie specyficznych dla danej transakcji lub działalności Banku barier informacyjnych lub innych dodatkowych metod segregacji informacji zapewniających ochronę przepływu informacji, po uprzednim rozważeniu wszystkich dostępnych faktów,
- 7) opracowanie zasad kontroli w taki sposób, aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie kontroli,
- 8) stosowanie szczególnych zasad zawierania transakcji z członkami organów Banku oraz pracownikami, w tym pełniącymi kluczowe funkcje lub funkcje kierownicze,
- 9) analizę zgłoszonych konfliktów interesów wraz z propozycją planu naprawy stwierdzonych nieprawidłowości,
- 10) przeprowadzanie weryfikacji bieżącej w zakresie konfliktu interesów w ramach systemu kontroli wewnętrznej,
- 11) nadzór organów Banku nad przestrzeganiem mechanizmów kontrolnych służących zapobieganiu powstania konfliktu interesów,
- 12) obowiązek ujawnienia wszelkich spraw, które spowodowały lub mogą powodować konflikt interesu,
- 13) zapewnienie anonimowego kanału przekazywania informacji o naruszeniach w tym m. in. z zakresu przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów,
- 14) zakaz nadużywania przez pracowników uprawnień wynikających z zajmowanego stanowiska lub realizowanych zadań,
- 15) wyłączenie pracownika, którego konflikt dotyczy z przeprowadzania transakcji/ podejmowania decyzji głosowania,
- 16) powstrzymanie się przez pracownika od realizacji zadania służbowego, w związku z którym wystąpił lub może wystąpić potencjalny konflikt interesów oraz powierzenie tej czynności innej osobie,

17) w uzasadnionych przypadkach odmowa działania.

W celu ewidencji zdarzeń wypełniających znamiona konfliktu interesów w Banku prowadzony jest Rejestr. Wpisowi do Rejestru podlegają:

- 1) oświadczenia pracowników lub członków organów Banku co do możliwości wystąpienia konfliktu interesów,
- 2) informacje o zdarzeniach lub okolicznościach wskazujących występowanie konfliktu interesów lub ryzyko jego wystąpienia.

Zgłoszone przypadki ryzyka konfliktu interesów są monitorowane przez Stanowisko ds. zgodności, obejmuje to testy zgodności (przeeglądy, kontrolę wewnętrzną) w zakresie przestrzegania zasad związanego ze zgłoszonymi przypadkami ryzyka konfliktu interesów.

Stanowisko ds. zgodności dokonuje również, poprzez odpowiednie testy zgodności (przeeglądy, kontrolę wewnętrzną) monitorowania mechanizmów kontroli wewnętrznej (kontroli ryzyka).

Stanowisko ds. zgodności raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej wyniki testów zgodności w zakresie zgłoszonych przypadków ryzyka konfliktu interesów oraz testów dotyczących mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Informacja na temat maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników

Co najmniej raz w roku Rada Nadzorcza weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy maksymalny stosunek średniego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym.

Stosunek ten ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem w 2023 roku wynosił 32%.

8. OPIS POLITYKI WYNAGRODZEŃ

Informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki wynagrodzeń, a także liczbę posiedzeń głównego organu odpowiedzialnego za nadzór nad wynagrodzeniami zorganizowanych w danym roku obrachunkowym, w tym informacje na temat składu i zakresu zadań komitetu ds. wynagrodzeń (...)

Proces decyzyjny w obszarze wynagrodzeń sformalizowany jest w dokumentach wewnętrznych:

- Regulamin wynagradzania pracowników w Banku Spółdzielczym w Pszczynie,
- Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pszczynie wraz z załącznikami,
- Polityka wynagrodzeń wszystkich pracowników w Banku Spółdzielczym w Pszczynie.

Procedury regulujące politykę wynagrodzeń, w tym zmienne składniki wynagrodzeń zostały wprowadzone zgodnie z obowiązującym w Banku trybem wprowadzania regulacji, zostały zatwierdzone przez odpowiednie organy zarządcze Banku i podlegają corocznemu przeglądowi i weryfikacji.

Stosowana w Banku polityka wynagrodzeń wspiera prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem, nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka, wspiera realizację strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykami oraz ogranicza konflikt interesów.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji / komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

W roku 2023 w ramach swoich posiedzeń Rada Nadzorcza trzy razy zajmowała się tematem wynagrodzeń.

Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem pracowników a ich wynikami

Polityka wynagrodzeń w Banku jest pochodną osiągniętej efektywności przez pracowników, w tym zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych oraz wynagrodzeń kształtujących się na rynku pracy.

Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pszczynie określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń Zarządu, a także osób zajmujących stanowiska kierownicze. Polityka została opracowana z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, ustawy Prawo bankowe oraz Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

Polityka wynagradzania określa zasady ustalania i wypłaty wynagrodzenia, czynniki, które go kształtują oraz zasady dokonywania oceny pracy.

Polityka wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze zakłada, że:

1. Wysokość wynagradzania członków Rady Nadzorczej ustala Zgromadzenie Przedstawicieli.
2. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli zatwierdza zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
3. Rada Nadzorcza zatwierdza również przygotowane przez Zarząd zasady wynagradzania innych niż Zarząd osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
4. Na system wynagrodzeń w Banku składają się:
  - 1) wynagrodzenia stałe,
  - 2) wynagrodzenia zmienne.

5. Wynagrodzenie kierowników odpowiedzialnych za funkcje kontrolne w Banku, w zakresie wynagrodzenia zmiennego ustalane jest za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, a ich wynagrodzenie nie może być uzależnione od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.
6. Ocena efektów pracy każdego pracownika zajmującego stanowisko kierownicze, pod kątem wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń odbywa się corocznie, po zakończeniu roku obrachunkowego (roku „n”), najpóźniej do 30 czerwca następnego roku (roku „n+1”).
7. Przyznawane, a nie wypłacone zmienne składniki wynagrodzenia nie stają się natychmiast wymagalne w związku z rozwiązaniem umowy o pracę.
8. Przyznane poszczególnym członkom Zarządu oraz osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku zmienne składniki wynagrodzenia wypłacane są jednorazowo, jednakże ich łączna kwota przyznanych wypłat nie może przekroczyć wraz z narzutami 2% uznanego kapitału Banku. Łączne zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane stanowiskom kierowniczym Banku nie mogą ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego bazy kapitałowej i nie mogą być wyższe, niż 10% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za rok „n”.

Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu wynagrodzeń, w tym informacje na temat kryteriów stosowanych przy pomiarze wyników i korekcie ryzyka, polityki odraczania wypłaty i kryteriów nabywania uprawnień

Na system wynagrodzeń w Banku składają się:

- 1) wynagrodzenia stałe,
- 2) wynagrodzenia zmienne.

Wynagrodzenie kierowników odpowiedzialnych za funkcje kontrolne w Banku, w zakresie wynagrodzenia zmiennego ustalane jest za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, a ich wynagrodzenie nie może być uzależnione od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter pieniężny i niepieniężny.

Zmienne składniki wynagrodzeń są wypłacane osobom posiadającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Zgodnie z Polityką wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BS w Pszczynie, obowiązującą na dzień 31-12-2023r. stanowiska kierownicze stanowili:

- członkowie Zarządu Banku (3 osoby),
- osoby zajmujące stanowiska będące kluczowymi funkcjami, bezpośrednio podlegające pod członka Zarządu, tj.:
  - Główny Księgowy,
  - Koordynator ds. ryzyk bankowych / Kierownik Biura Zarządu,
  - Kierownik Działu Punktów Kasowych,
  - Kierownik Działu Kredytów,
  - Kierownik Działu Usług Płatniczych i Depozytów,
  - Kierownik Działu Monitoringu i Kredytów Trudnych,
  - Stanowisko ds. zgodności.

Całkowite wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze jest podzielone na składniki stałe i zmienne. Stałe składniki winny stanowić na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzeń, w tym obniżać lub nie przyznawać zmiennych składników wynagrodzeń. Wypłata lub realizacja zmiennych składników wynagrodzeń może zostać wstrzymana lub niezrealizowana w sytuacjach, w których dana osoba:

- a) uczestniczyła w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub była odpowiedzialna za takie działanie,
- b) nie spełniła odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

Ocena kwalifikacji członków Zarządu, jak i osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku odbywa się zgodnie z zapisami regulacji „Zasady polityki w zakresie oceny kwalifikacji, zapewniania odpowiedniości oraz różnorodności członków organów zarządzających oraz osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Pszczynie” oraz w oparciu o zasady określone w „Polityce wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pszczynie”.

Bank dokonuje okresowej indywidualnej oceny wtórnej odpowiedniości członków Zarządu w cyklach rocznych. Ocena ta jest dokonywana zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe - w zakresie oceny wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dawania rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków tj. reputacji, uczciwości i rzetelności oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o następujące kryteria:

- 1) jakość portfela kredytowego,
- 2) realizacja wyniku finansowego zgodnie z planem finansowym Banku,
- 3) realizacja przyjętej Strategii rozwoju Banku oraz limitów w tym zakresie.

Oceniając efekty pracy członka Zarządu, Rada Nadzorcza bierze również pod uwagę zaangażowanie członka Zarządu w realizację powierzonych zadań oraz szczególne osiągnięcia członka Zarządu w okresie podlegającym ocenie.

Jakość portfela kredytowego mierzona jest procentowym udziałem kredytów zagrożonych (suma ekspozycji zaklasyfikowanych do 2, 3 i 4 grupy ryzyka) w portfelu kredytów ogółem.

Pozytywna ocena uwarunkowana jest od łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- 1) utrzymania udziału i jakości portfela kredytowego na poziomie nie wyższym, niż wielkość zaplanowana w polityce kredytowej Banku,
- 2) realizacji planu finansowego Banku, tj. osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie nie niższym niż 80% planowanego wyniku finansowego,
- 3) pozytywnej oceny realizacji Strategii Banku, dokonanej przez Radę Nadzorczą.

Oceny efektów pracy stanowisk kierowniczych, z wyłączeniem członków Zarządu akceptuje Rada Nadzorcza w oparciu o przedłożoną przez Zarząd ocenę dotyczącą każdego z tych stanowisk.

Kryteria oceny efektów pracy kierownika zależą od zajmowanego stanowiska i mogą to być kryteria finansowe jak i niefinansowe, odzwierciedlające realizację celów wynikających z pełnionej funkcji.

- Kryteria oceny dla stanowisk kierowniczych, z wyłączeniem członków Zarządu to:
  - 1) kryteria finansowe, obejmujące stopień realizacji zadań objętych planem finansowym Banku, tj. osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie nie niższym niż 80% planowanego wyniku finansowego,
  - 2) dla kierowników odpowiedzialnych za działalność kredytową również utrzymanie udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym na poziomie nie wyższym, niż wielkość zaplanowana w polityce kredytowej Banku,
  - 3) kryteria niefinansowe – odzwierciedlające realizację celów wynikających z pełnionych funkcji i zaangażowanie kierownika w realizację powierzonych zadań.
- Kryteria oceny efektów pracy stanowisk kierowniczych odpowiedzialnych za funkcje kontrolne w Banku to:
  - 1) kryteria finansowe – np. stopień realizacji powierzonych przez Zarząd do realizacji planów, efektów – w razie nałożenia takiej odpowiedzialności i wskazania tego, jako zadanie premiowe z określonym przez Zarząd progiem oceny powodzenia planu, - ale nie mogą być to kryteria uzależnione od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności, jednak prowadzą do skutecznego zmniejszania ryzyka bankowego poprzez eliminowanie potencjalnych zagrożeń;
  - 2) kryteria niefinansowe - odzwierciedlające realizację celów wynikających z pełnionych funkcji i zaangażowanie kierownika w realizację powierzonych zadań.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do zmiennych składników wynagrodzenia, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 g) dyrektywy 2013/36/UE

Zgodnie z art. 94 ust. 1 lit g) dyrektywy 36/2013 wynagrodzenie zmienne nie przekracza 100% wynagrodzenia stałego żadnej osoby. W 2023 roku Bank wypłacał zmienne składniki wynagrodzenia zgodnie z obowiązującą Polityką wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pszczynie.

9. WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z PRAWA BANKOWEGO (art. 111a ust. 1)

- a) Bank Spółdzielczy w Pszczynie prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Działalność Banku zorganizowana jest głównie na terenie ziemi pszczyńskiej, natomiast statutowy obszar działania Banku to teren województwa śląskiego oraz powiat oświęcimski województwa małopolskiego. Bank w swojej strukturze nie posiada podmiotów zależnych i nie sporządza w związku z tym sprawozdania skonsolidowanego.
- b) Stopa zwrotu z aktywów (ROA) obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wg stanu na 31-12-2023r. wyniosła 1,3266%.

- c) Bank nie działa w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust. 1 prawa bankowego, stąd też nie zawarł umowy wsparcia finansowego z innymi podmiotami podlegającymi nadzorowi skonsolidowanemu, działającymi w tym samym holdingu oraz podmiotami blisko powiązanymi, o której mowa w art. 141t ust. 1 prawa bankowego.

INFORMACJE O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W Art. 22aa Ustawy prawo bankowe

Zasady, procedury oraz regulacje dotyczące spełnienia wymogów przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Informacje ogólne.

Przyjęte w Banku procedury i regulacje stanowią, że:

- Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku powinni posiadać wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dawać rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków, a ich reputacja osobista nie może stwarzać zagrożenia dla utraty reputacji Banku,
- Bank przestrzega zasad i norm określonych w Zasadach ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, w szczególności iż liczba funkcji członka Zarządu i Rady Nadzorczej pełnionych jednocześnie przez członka Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie może prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływać na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji przez tę osobę w organie zarządzającym lub nadzorczym i nie może odbywać się z uszczerbkiem dla jakości i efektywności sprawowanej funkcji,
- Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są obowiązani pełnić swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierować się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem Bankiem,
- Bank zapewnia środki niezbędne do przygotowania członków Zarządu i Rady Nadzorczej do pełnienia przez nich funkcji i środki niezbędne do ich szkolenia,
- Przy wyborze kandydatów na członków Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku organy Banku kierują się przyjętymi przez Zebranie Przedstawicieli Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz opracowaną przez Komisję Nadzoru Finansowego Metodkę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych, na podstawie których wprowadzono w Banku:
  - Zasady polityki w zakresie oceny kwalifikacji, zapewnienia odpowiedniości oraz różnorodności członków organów zarządzających oraz osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Pszczynie.

Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej.

Zasady dokonywania oceny odpowiedniości zarówno poszczególnych członków Zarządu, jak i organu kolegialnego określa procedura „Zasady polityki w zakresie oceny kwalifikacji, zapewniania odpowiedniości oraz różnorodności członków organów zarządzających oraz

osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Pszczynie” przyjęta uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 4/2024 z dnia 17 czerwca 2024 roku.

W/w dokument w swojej treści uwzględnia przepisy zewnętrzne, w tym Wytyczne EUNB, Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, opracowane przez Komisję Nadzoru Finansowego Metodykę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych, Rekomendację M, Rekomendację Z.

Ocena odpowiedniości kandydatów i członków Zarządu lub Rady Nadzorczej obejmuje:

- ocenę indywidualną, dokonywaną w odniesieniu do każdego kandydata na członka Zarządu lub Rady Nadzorczej oraz członka Zarządu lub Rady Nadzorczej,
- ocenę zbiorową, dokonywaną w stosunku do całego składu osobowego Zarządu lub Rady Nadzorczej.

Celem przeprowadzanej oceny jest stwierdzenie, czy kandydaci na członków lub członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa powierzonych depozytów, sprawowania swoich funkcji w sposób określony przepisami prawa, posiadania wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji swoich funkcji oraz czy ich osobista reputacja nie wpłynie negatywnie na reputację Banku.

Oceny odpowiedniości poszczególnych członków Zarządu oraz Zarządu Banku dokonała Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego na posiedzeniu w dniu 28 marca 2024 roku. Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Zarząd Banku jako organ kolegialny uzyskali pozytywną ocenę w zakresie odpowiedniości. Zarówno członkowie Zarządu, jak i Zarząd Banku posiadają kwalifikacje, wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa depozytów w nim zgromadzonych oraz dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

Oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego dokonało zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Pszczynie na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2024 roku. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny uzyskali pozytywną ocenę w zakresie odpowiedniości. Członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności pozwalające na należyte wykonywanie czynności nadzorczych, a ich reputacja nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku Spółdzielczego w Pszczynie.

Strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane.

Bank traktuje różnorodność jako jeden z atrybutów kultury organizacyjnej, pozwalający na skuteczniejszą realizację celów strategicznych w zmieniającym się otoczeniu rynkowym i zróżnicowanych preferencjach klientów.

Strategia Banku w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego uwzględnia politykę różnorodności i polega na dążeniu, by w organie zarządzającym zasiadały osoby posiadające odpowiednią wiedzę i doświadczenie zawodowe, a także cechy charakteru zapewniające prawidłowe wykonywanie powierzonych im obowiązków. Ponadto Bank dąży, by wykształcenie i doświadczenie zawodowe członków

organu zarządzającego były zróżnicowane i równocześnie korespondowały z funkcją wykonywaną w Banku.

10. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PSZCZYNIE

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pszczynie:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy dokument został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji;
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku;
- 3) zatwierdza niniejszy dokument, zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko;
- 4) oświadcza, że niniejszy dokument został przedstawiony Radzie Nadzorczej, a treści w nim zawarte przyjęte zostały przez Radę Nadzorczą na podstawie raportów zarządczych.

Podpisy wszystkich członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Pszczynie:

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
Jacek Drzyzga	Prezes Zarządu	
Bożena Libera	Wiceprezes Zarządu	
Justyna Knapczyk	Wiceprezes Zarządu	